

Γράφει: Μαρίνα Σχιζα

ΑΠΟΦΕΙΣ — ΘΕΑΤΡΟ

«Ο θρίαμβος του έρωτα»

«Ο ΘΡΙΑΜΒΟΣ του έρωτα» του Πιέρ Μαριβώ από το Θέατρο Πράξις.

Μετάφραση: Ανδρέας Στάϊκος.

Σκηνοθεσία: Νίκος Χαλαλάμπους.

Σκηνικά - κοστούμια: Στέφανος Αθηναίτης.

Παίζουν: Χριστίνα Παυλίδου, Γιώργος Τσιάκκας, Έλενα Ευσταθίου, Χρύσανθος Χρυσάνθου, Ζωή Κυπριανού, Τάκης Καϊμακλιώτης, Ανδρέας Μελέκκης.

Το όνομα και το έργο του Πιέρ Μαριβώ ήταν άγνωστα στο κυπριακό κοινό. Μετά από την παρουσίαση του «Θρίαμβου του έρωτα» από το Θέατρο Πράξις το ύφος του, οι αισθητικές του ιδέες, το πολιτιστικό κλίμα της εποχής του, παρέμειναν το ίδιο άγνωστα, ενώ το όνομά του συνδέθηκε με μια παράσταση απροσδιόριστου και εκλεκτικού στυλ.

Ποιός μπορούσε, βλέποντας την παράσταση αυτή, να ξεχωρίσει εκείνα τα αισθητικά και ιδεολογικά γνωρίσματα της εποχής του

18ου αιώνα που αποτελούσαν την ουσία του έργου του Μαριβώ και με τα οποία συνδέθηκε τόσο στενά το όνομα του στην ιστορία της λογοτεχνίας; Το δραματογραφικό έργο του Πιέρ Μαριβώ, υπήρξε συνδυασμός κρίκος στην ιστορία του γαλλικού θεάτρου μεταξύ των ιερών τεράτων του κλασικισμού, του Κορνέιλ και του Ρακίνα και του φιλοσοφικού θεατρικού μεγαλείου του Μολιέρου από τη μια και του διαφωτιστή νεωτεριστή Μπομασιέ από την άλλη. Ο Μαριβώ ήταν αυτός που πρώτος πέρασε από τη μεγαλόπρεπη αγαματοποίηση των τύπων στο λεπτό ψυχολογισμό των πορτραίτων, αυτός που δημιούργησε το νέο δραματικό είδος της ερωτο-ψυχολογικής κωμωδίας, απελευθερωμένης από τους αυστηρούς κανόνες του κλασικισμού και εμπλουτισμένης με την τεχνολογία της λαϊκής ιταλικής κωμωδίας των μάσκων. Αυτός έκανε τη στροφή από την επισιμότητα της φόρμας και την απαραίτητη σημαντικότητα των θεμάτων προς την κομψή ελευθερία της έκφρασης και το προσωπικό, ανθρώπινο περιεχόμενο. Τέλειος εκφραστής του αιώνα του, του αιώνα του Rococo, ο Μαριβώ φέρνει στο έργο του πολύ γνώριμα και εμφανή ίχνη αυτού του στυλ, το οποίο αν και γεννημένο μέσα στις εικαστικές τέχνες, κατέκτησε όλη την καλλιτεχνική ζωή του 18ου αιώνα, δημιούργησε δική του ολοκληρωμένη αισθητική, που είχε ηθοπλαστικές και κοσμοθεωρητικές προεκτάσεις. Παράλληλα με τις καλές τέχνες η λογοτεχνία της εποχής, ειδικά η γαλλική λογοτεχνία, επιδόθηκε στη μελέτη της μορφής, στο περίπλοκο σχέδιο της υπόθεσης, στη διακοσμητική ιδιότητα του γλωσσικού στοιχείου. Ο αιώνας του Rococo υπήρξε εποχή σπάνιας στιλιστικής αρμονίας όλων των τεχνών. Ο Μαριβώ, για τη λογοτεχνική γλώσσα του οποίου φτιάχτηκε ειδικός όρος «le marivaudage», (ο μαριερισμός της λογοτεχνικής γλώσσας, η πολυσημαντικότητα των λέξεων και εκφράσεων του λεπτό εννοιολογικό λογοπαίγνιο) είχε συγγένεια και με την παιχιδιάρικη αυρότητα της ζωγραφικής των Βαττώ, Μπουσιέ, Φραγκονάρ και με την πλούσια μορφοπλαστική πολυπλοκότητα της αρχιτεκτονικής, της μικρογλυπτικής και γενικά της διακοσμητικής της εποχής του «Louis XV». Στο έργο του ταιριάζει απόλυτα ο ορισμός που έδωσε στο Rococo ένας από τους πιο σοβαρούς εξερευνητές του, ο Fishe Kimball: «Μια τέχνη γαλλική στην ουσία της, γαλλική - στην κομψότητα της, στη διασκεδαστικότητα και στην ευγενικότητα της».

Ο σκηνογράφος της παράστασης Στέφανος Αθηναίτης φαίνεται πως δεν ήθελε να χρησιμοποιήσει έτοιμες λύσεις. Τι προτείνει όμως; Ένα μικρό άσπρο πανώ με μαύρα σχηματοποιημένα δένδρα στη θέση του ρομαντικού δάσους; Ένα φτωχό δεντράκι, που το κουβαλούσαν εδώ κι εκεί στη θέση του κήπου του έρωτα; Τουλάχιστον τριών ειδών τυχαίες καρέκλες, για την εποχή που έκανε την επιπλοποιία τέχνη; Πρόσωπα, κοστούμια, χρώματα, συνθέσεις φιγούρων, δεν αποτέλεσαν ούτε για μια στιγμή στιλιστική ενότητα.

Αλλά φαίνεται πως η γενική σκηνοθετική λύση της παράστασης είχε ως στόχο την απόσπαση της υπόθεσης του έργου από το ιστορικό-πολιτιστικό της πλαίσιο. Αλλά ο Μαριβώ δεν είναι ο Σαίξπηρ, που η τεράστια μάζα του φιλοσοφικού, ηθικού, αισθητικού περιεχομένου του έργου του, περιμένει το σκηνοθέτη - γλύπτη για να του δώσει τη μορφή του δικού του οράματος. Το έργο του είναι τόσο συγκεκριμένο όσο ένα μικρό καλοδουλεμένο κομψοτέχνημα. Δεν προσφέρεται για πολλές στιλιστικές προσεγγίσεις και ερμηνείες. Αν η παράσταση δεν στοχεύει στην αναδημιουργία του φυσικού για το έργο στιλιστικού πλαισίου, τότε η μόνη λύση που απομένει να είναι η γελοιοποίηση αυτού του συγκεκριμένου ύφους. Όμως και η γελοιοποίηση, όπως η κάθε μεταφορά σε άλλο στιλιστικό επίπεδο, απαιτεί μια ενιαία οργανωτική αισθητική ιδέα, πράγμα που εγώ προσωπικά δεν το είδα στην παράσταση.

Το έργο είχε σχεδόν μεταγλωττιστεί σε παντομίμα. Η κάθε λέξη και φράση συνοδευόταν και επισημαζόταν από κάποια χειρονομία, πόζα, μιμική έκφραση. Και αυτό συνέβη με το κείμενο του Μαριβώ, η γλωσσική παράδοση του οποίου, περνώντας μέσα από το θέατρο του Μιουσέ και του Ζιρωντού, ανθεί και σήμερα στο γαλλικό θέατρο. Αλλά ακόμα και τα στοιχεία αυτής της με ζήλο φτιαγμένης παντομίμας χαρακτηρίζονταν από εκλεκτισμό.

NONA ΜΟΛΕΣΚΗ

Μη ξεχάσετε

Θέατρα

• **Θέατρο ΕΝΑ:** «Σκουπίδια» του Γιάννη Ξανθούλη στις 9 μ.μ. απόψε στο Κάστρο Λάρνακας στα πλαίσια του φεστιβάλ της πόλης.

• **Θέατρο Πράξις:** «Ο θρίαμβος του έρωτα» του Μαριβώ, απόψε στις 8.30 μ.μ. στο Δημοτικό Αγίου Αθανασίου στα πλαίσια του φεστιβάλ Λεμεσού.

Κινηματογράφοι

• **Μετροπόλ:** «Δεν βλέπω τίποτα, δεν ακούω τίποτα».

• **Ζήνα Πάλας (Λευκωσία):** «City Slickets».

• **Πάνθεο:** «Marked for death».

• **Οθέλλος (Λεμεσός):** «Russia House».

• **Ρίο (Λεμεσός):** «Frankie & Johnny».

• **Αττικό (Λάρνακα):** «Billy Bathgate».

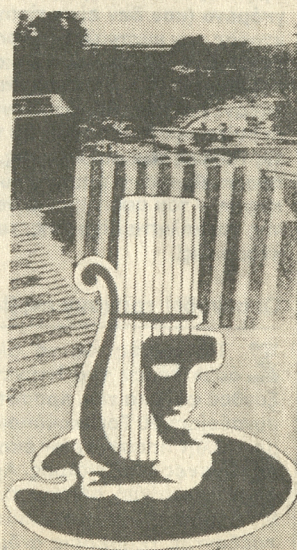
• **Βρυσούπολη Κλήρου:** «Doc Hollywood».

Εκθέσεις

• «Ο θησαυρός είναι εδώ». Εκθεση έργων των παιδιών που πήραν μέρος στα εκπαιδευτικά προγράμματα του Λεβέντειου Μουσείου στη Λευκωσία. Μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου.

• Ομαδική έκθεση τέχνης Κυπρίων καλλιτεχνών στη γκαλερί Γκλόρια στη Λευκωσία. Μέχρι 1η Αυγούστου.

• Ομαδική έκθεση Κυπρίων ζωγράφων στη γκαλερί Μορφή στη Λεμεσό. Μέχρι 25 Σεπτεμβρίου. Ραντεβού τηλεφωνικά στο 311088 (Λεμεσός).

Μουσική και θέατρο στο φεστιβάλ Λάρνακας

Το φεστιβάλ Λάρνακας θα κλείσει τις πύλες του την ερχόμενη Παρασκευή. Σήμερα στο κάστρο θα παρουσιαστεί το έργο του Γιάννη Ξανθούλη «Σκουπίδια» από το θέατρο ΕΝΑ. Το έργο ανεβαίνει σε σκηνοθεσία Βαρνάβα Κυριαζή και σκηνικά Γκλυν Χιουζ.

Το φεστιβάλ κλείνει την Παρασκευή 31 Ιουλίου στο Παττίχειο Δημοτικό Αμφιθέατρο με μια μοναδική συναυλία της Ελευθερίας Αρβανιτάκη. Συνοδεύει 12μελής ορχήστρα. Η συναυλία διοργανώνεται από το Δήμο Λάρνακας και το Ράδιο ΕΦ-ΕΜ. Εισόδος έξι λίρες.

Όλες οι εκδηλώσεις αρχίζουν στις 9 μ.μ.